

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tractatio Synoptica De Iudiciis Ad Lib: II. Decretal:
Gregorii IX.**

**Herberstein, Ferdinand von
Tabarelli de Fatis, Donato Vincenzo**

Spirens., 1660

43. An Iudici poßit aliquid dari ab eoq[ue] accipi?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11416

litor
com
c au-
udex
nsi in
Sed
cultâ
ertius
lle a-
i ex-
blica,
xecu-
s, qui
hic &
irum
ius e-
oriva-
ctum
idi &
unia-
im sit
d pu-
bindè
a sen-
eren-
tioni-
bus,

bis, aliisque quæ ipsius judicis arbitrio committuntur, docet Pater Castil: de just: lib. 2. tr: 1. Disp: 4. Dub. 5. quæst. 1. num: 105.

Respondens ad argumentum 3. non teneri judicem sequi publicam scientiam, sed potius veritatem sibi cognitam, in iis enim distributor potius est, quam Jūdex, eiq; onus incumbit officia pro meritis distri- buendi.

43. Tertia quæ dissolvenda restat difficultas est: An judici possit aliquid dari ab eoq; accipi? Nota triplici titulo dari posse judici aliqua. 1. Titulo stipendii. 2. Titulo expensarum pro labore. 3. Titulo donationis liberalis; & de his tribus possimus dubitare. Afferimus 1. Posse judicem à litigantibus pro exercendo suo officio aliquid accipere titulo stipendii. Pr. quia obligatio judicandi est res pretio estimabilis, nec est aliquid spirituale etiamsi jūdex sit Ecclesiasticus, sed est quædam locatio operæ suæ: atq; ut ait scriptura, dignus est mercenarius mercede suâ. Hæc autem doctrina locum habet, quando judici stipendum à Rēpubl: vel ab alio assignatum non est: si enim ad sufficienti-

am assignatum fuerit, non potest à litigantibus quidquam accipere pro dicenda sententia: Imò si sit à Republica vel Principe taxatum stipendum, non potest ultra taxam aliquid accipere, perindè atq; operarius quivis, qui certo pretio condutus est, non potest aliquid supra conventionem accipere, alioquin operam suam bis venderet: ut benè DD. mox citandi. Hinc inferunt multi beneficiarium habentem beneficium, cui annexa est iurisdictio ad aliquid agendum, non posse quidquam accipere, quantumvis tenuerit beneficium, hoc enim datur propter officium, ac ideo ad sustentanda onera beneficio annexa, ac eo ipso quod beneficium acceptat, videtur acceptare onera illi annexa, accipiens loco stipendi fructus beneficii. Ita Clau. Reg. lib. 12. c. 13. n. 9. & 10.

Azor. 3. p. L. 12. c. 23. ver. dubium Panor. cap. cum ab omni devita. & hon. Cler. An Judex ordinarius possit aliquid accipere pro expensis factis cum Notario, Assessore, & aliis officialibus? Non. Beneficium enim datur illi propter officium: huic autem sunt annexa prædicta ad sui executionem:

ac ideo

ac ideo debet suis sumptibus prædicta prestare. Aliud judicium est de Judice delegato, hic enim potest pro Assessore alii; officialibus stipendium petere iustum, modò iniquâ fide non petat, quod fieret si Assessor esset inutilis Judge verò secularis tam ordinarius quam delegatus potest aliquid pro Assessore & cæteris accipere: cum aliundè reditus non habeat. Ita Azor. supra.

44. Afferimus secundò non posse Ju-
dicem Ecclesiasticum, qui beneficium ha-
bet, cui annexa est iurisdictio, à litiganti-
bus accipere munera & sportulas: ita enim
prohibetur iure Canonico. Cap. *cum ab*
omni. de vit. & hon. Cler. Idemq; judicium
est de Judice Ecclesiastico delegato, cap.
statutum de rescrip. ubi decernitur Judicem
à Papa delegatum teneri restituere dona-
tori omnia dona, quæ accepit, etiamsi fiat
ei remissio à donatore, antequam lis fini-
ta sit. Secùs verò, si remissio post litem fi-
nitam fiat: tunc enim liberalis donationis
nomine censetur, nec jam est munus ac-
ceptum à litigante. ita. *Sylv. ver: Iudex. 1. q.*
8. Angel. eod. ver: n. 8. Azor supra, & alij.